

[Transcript] Vinohradská 12 / Trable v Hollywoodu. Scenáristům došla trpělivost

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.

Halivuční scénáři s tě vstoupili dostávky jejich odbory požadují lepší platové podmínky.

Writer se jí říkali, že their income has been reduced by online streaming services.

A zároveň se obávají i uměle inteligence.

Zaplatte nám nebo vyzradíme konec oblíbeného seriálu. Také tím vyhrožují halivuční scénáristy.

Na televizi producenti ale zůstávají v klidu. Dle nich mají zásubu pořadu na více než jeden rok.

Halivuční v podíživích stávkou jí scénáristy a mě zajímá proč.

A taky kdo teď bude psát seriály a filmy a talkshow už se zastavilo nějaké natáčení bude se na co dívat.

Na to všechno se ptám filmové kritičky týdynku respect jimřišky bláhové.

Dnes je středa 17. května.

Dobrý den, vítejte ve Vinohradské 12. díky, že jste přišla.

Dobrý den, děkuju za pozvání.

V halivuční stávkou jí scénáristy. Jak si to mám představit?

Ta stávka vypadá dvěma způsoby, viditelně a neviditelně.

To neviditelně znamená, že 11 tisíc scénáristů, které združuje takzvaný cech scénáristů, Writers Guild of America,

se kolektivně domluvilo velkou většinou, asi 98,9%,

že do té stávkou půjdou.

To znamená, že všichni ti leti lidé, který vlastně píší všechno od profilových seriálů,

jakou jsou Stranger Things nebo jako je Yellowstone,

až po scénáristy na nočních Tolksou Jimmyho Kimmela,

tak ti se rozhodli, že souhlasili, že nebudou prostě dál pracovat,

nebudou dabíže tu svojí schopnost psa, ta psa ty scénáře.

A ta druhá viditelnější částé stávkou,

která se odehrává před branami Newjorských nebo Los Angeleských společností,

těch sídel, těch společností od Disneyho přes Paramount po NBC,

kde ti scénáristy prostě chodí s sedulemi.

L.A.I.S.N.I.N.I.S.H.

On is right, shut up now, L.A.I.S.N.I.N.I.S.H.

Timo se říká picketing, jako picket line,

a prostě chodíte a protestujete 4 hodiny v nějakých turnusech, demonstrujete.

L.A.I.S.N.I.N.I.S.H.

L.A.I.S.H.

L.A.I.S.H.

A ono tam taky trošičku,

jako historicky to vycházelo z toho,

že brání lidi protestující těm případně,

který by chtěli do tý práce jít,

tak aby tam, jako by nešli tak fyzicky,

ale dneska už to tak není,

dneska fyzicky nemusíte do té práce chodit.

Ale má to nějaké historické kořeny a protestuje se.

Je to ukázka nějaké síly, otázka,

skutočně jako ochoty demonstrovat
a demonstrovat tu svojí nespokojenost
a pak na pozadí toho viditelného
probíhá vědnávání
mezi zástupci senáristů
a na druhé straně zástupci
producentů, televizních a filmových.
To je tá velká aliance
nebo združení filmových
a televizních producentů.
A tá jsou teďka zaseknutá.
Tedka se tak různě jako vyčkává
a zároveň se vědnává v pozadí.
Takže je to asociace proti asociaci v tuto chvíle?
Není to asociace proti asociaci,
a asociace to znamená
historicky se všichni producenti
v Hollywoodu,
v vozovkách, v tom filmovém zábavní
průmyslu združují do
nějakých organizací, které semenují různě
ale teďka semenují
Alliance of Motion Picture and Television Producers
a to je ta velká jako korporátní
síla, která vlastně zastupuje
zájmy těch producentů, zjednodušeně řečeno
a na druhé straně ona vyjednává
vždycky s těmi zástupci těch
jednotlivých profesí.
Profesé, herci, režiséři, scenáristi
ale i technici
mají svůj takzvaný cech
prostě ostě odbory
zaměstnavatelé verzus odbory
No a ten důvod, jsou to peníze?
Tak kdybyste chtěli zjednodušeně
tak vždycky jsou všichni peníze
že vždycky jde nějaké peníze
ale to si myslím, že jako je
odpůjed, která není úplně nevypovídá
nic moc zajímavého, ono jde o ty cesty
k těm penězům, otázka Hollywoodu je
že vždycky jde o peníze, je to biznis
Scenariste na posledy stávkoly v roce 2007-2008

takže po 15 letech
vystala nějaká nová potřeba
v z jejich pohledu nějaké nápravy
toho systému
a to jako kdyby se normální odboráři
zrepresentující jinou profesi
dohodli, že teď je potřeba upravit
platy, nebo je potřeba nastavit
jinou kolektivní smlouvu
tak to je analogicky podobné
z roviny sporu, těch bodů je řada
ale ty tři hlavní jsou
zachování pracovních míst na smlouvu
To je takové jako
proč by měl někdo galantovat jako práci
ale ono je to fakt jako sásožitější
pak takzvané vyšší tanti je
meza streaming
za streamování podle úspěšnosti tytu
což je taky jako obrovská vět
nastavení pravidel, užívání
umění intelience
To jsou tři věci
na kterých se teď kaneschodnout
i strany a odpověď na vaší
otázku, ano
senádyste chtějí větší podíl
stražep se svého talentu
když to řeknu jednoduše
to co oni přispívají do toho systému
tak mají pocit, že oni přispívají
víc než jim ten systém na základě úspěchu
vlastně dává což je ta logika
větší za městanecké istoty
protože studia za poslední dekádu
vymyslela různé větší
čimenčí krátivní smičky
a pro smičky jak vlastně
osekávat to co musí
senádystům platit
Pojdme ty body projít trošku
tedy do podrobna, ten první
pokud jsem to teda z jednodušeně
nějakým způsobem pochopil

je ten, že senádyste by si předstalovali
že když dostanou práci
a mají se podílet na výrobě
dejme tomu nějakého seriálu
tak prostě budou celou tu dobu
co budou vyrábět ten seriál
obsád, ten seriál zaměstnaní
budou mít tu istotu té práce
Přesně tak, no je to ještě trošičku
to vychází z toho jak se vlastně píše
nebo v závavním promisu
Ono to funguje tak, že
odbory vám garantují uročitý
minimální plat
prostě je vyjednaný kolektivně
že když pracujete na filmu
tak musíte dostat nějakou minimální sumu
pak už je samozřejmě na vás
jak si dojednáte další věci
jestli jste třeba zaangažovaný
jako i výkoný producent
což znamená po tom, že máte takzvaný fýčka
nebo poplatky, jako bonusy
z toho, že jste producent
a když jste jako velký scenárista
tak si třeba můžete přijít na 100 miliony
ono je to fakt odstupňované
ale těch velkých s je třeba 10
jako 15 a pak máte těch zbývajících
10.990
jsou takové jako ty dvě dělníci
a tam se to točí ta debata
kolem takzvaného Writers Room
což je jako by spiso scenáristická místnost
což je institut, který se vytvořil
kdy scenáristé
když píšou
velký serial
tak je to skupy na scenáristů
který mají na sebou jednoho takzvaného
čovranera člověka, který má na starosti koncepčně
celotu šovu a věčnou funguje jako výkoný producent
a tě scenáristé podobu
třeba 10 věsíců

jsou zaměstnaní a píšou
vlastně vyvíjí ten koncept
pak opilují, pak píšou epizody
pak jsou za angažování na té produkci
protože se třeba přepisují ty epizody
natáčí se, dopisuje se, přepisuje se
a oni jsou hodně
jakoby zapojení do tohle procesů celou dobu
a tohle to teď
dlouhodobě je mizí
mizí ta stabilita ve smyslu, že studia
se snaží maximálně
omezit
tu přítomnosti scénáristu na tom projektu
to znamená, že si je třeba
najímají na deset týdnů
oni jim napíší koncept
pak je všechny zúvodovosovkách vyházejí
a jeden člověk to zane dopíše
který mu dají třeba nějaký bonusy
a oni vlastně pak zase čekají na nějaký
další jakoby projekt
a pak nejsou zapojení do té produkce vůbec
a tohle to je ten jako z pohledu těch
scenáristů ten největší
jako vlastně útok nebo nějaký klak
na vytváření takzvané jako gigeekonomii
že jo takové té nárazové ekonomie
kdy vlastně nemáte žádnou istotu
ale zároveň se od vás požaduje
ekstremní míra práce
z toho zaměstnavatele je to pro něj levnější
je to trošku vyčúrane
no tak vyčúrane je to pro něj samozřejmě
levnější a scénáristé argumentují
tím, že za tím co producentům
rapidně dramaticky rostou prostě
tržby ale pak je otázka
jakým rostou zisky rostou tržby
tak ty scénáristé chudnou
ten systém je teď nastavený tím jak se přešlo na stream
hodně tak je nastavený
žádná standardní pravidla
proto jak jsou odměňováni ze svojí práci na streamu

na to co dne na Disney
na to co dne na HBO na to co se už nehráje
třeba v televizi
a na jednou o nich z toho nemají žádný vlastně jako vy příjmy
a všichni šli na to minimum
a to je ten jako vy základný problém
protože jim de o to aby studia
který všichni mají
o streamovací divize nebo jí mají platformy
jako je Disney Plus nebo jako je HBO Max
nebo jako je Netflix
tak Drief, když jste byl šikovný scenárista
tak jste si prošel nějakým kolečkem
kariéry, začínal jste v odpíky
pak jste se dostalo nějakého týmu
a třeba jste začal obsádat přátelé
tak to máte do dnešokho stráno
protože kdyby jste pracoval na přátelích
který se takzvaně hrají
od třik 20. let do nekonučna
pořáče opakují na
dalších a dalších stanicích
tak vy ze všeho máte
tantiemi
to je ten drugý bot
tantiemi za streaming
vys toho máte ten bonus
a tak se vám složí ten plagio
minimum vododbodu a pak se vám poskládá
když je to úspěšný, tak se vám to poskládá
tedka už se to nikam nesendikuje
všichni Netflix si svoje věci pouští u sebe
a zároveň jak se počítá ten úspěch
Netflix nezveřejňuje
kolik lidí se na to dívá
řídí se podle předplatitelů
výpočtu toho, která úspěchu
která je obrovskou složkou toho platu
a tý odměny těch cernádystů
no ono z ní jako složitě, ale vlastně to je
jako nějaký nastavený systém
za který oprofitují v oby dvě ty strany
jak cernádysti tak producenti, který má
léta dekády

z kvělejš obsah od talentovaných lidí
a ten talent má na jednu pocit
že ta studia s tím změnou
s tou technologickou změnou
vlastně vidí z kulinu, kdy
osekat ty zaměstnanecký
a vzvýšit naopak
prostě dividendy a
zisky akcionářů a dávací
100 milionový odměny na menažerských pozicích
Takže garance zaměstnanosti
garance a vyjasnění tam tě jemu za streaming
a třetí věc uměla inteligence
A ta poslední věc, kterou smetli studia
rovnou ze stolu, tak je uměla inteligence
cenáryste vlastně s tím přišli
s jedné obavy, protože se jim
vrátilo jako dežavý vzpomínka
na rok 2728
když se vrátíme zpátky, tak 2728
se jim streaming neexistoval
byl internet, ale zároveň si nikdo
nedokázal představit ten rossach, ten boom
co to vlastně změní, jako jak Netflix
úplně radikálně přepíše
to, jak vypadá ta scena
a to, jak se dívají lidi na seriale
jak se konzumí, jak se vyrábí
ta představa byla, že to je nějaká televize
na počítači a že si to pustí pár lidí
a to byla fak jako představilce 2728
a senáryste si to jako trošku ošetřili
v té stávce, v tom jednání
ale neošetřili si to právě úplně
a teď mají ten problém
a oni se
trošku bojejí, že se jim bude
opakovat tohle podobný
neská unia inteligencia neumí napzat
nic, co by bylo jako konkurence schopný
nebo smyslupný nebo mohl
počkejte za půl roku
a to je právě to otázka, oni si jako
studia využívajíš umělou inteligenci

využívají ve strihačství
vyučívají jako CGI, jako speciální efekty
takže oni využívají velmi jako intenzivně
a senárysti se možná opravně
bojí, že ano, neská to ještě nejde
ale my chceme nějaké záruky
že kdyby to náhrou v případni v budoucnosti
šlo, tak aby nás to všechny nepripravilo
o práci
a ta studia řekla, podme se možná
jednou za rok se jít a popovídat si o tom
a to byla tejh proti nabídka
načeš oni řekli, no tak to si dělá telegraci
a odešli
a o té doby jako vlastně
se nejsou schopní, ale myslím, že pokud se
něčím dohodnou, tak to pravděpodobně ten ústupek
bude zrovna v oblasti umělý inteligence
Týdny stávky
scenárestů v Halybudu
když se vám na několik týdnu
zastaví psaní scénáře
zastaví se i natáčení těch produktů
jako takových v těch filmových studiích
Ano Inés, studia věděla
že se k případně může k něčemu jako schílit
takže si takzvaně
vyvinulati věci do zásoby
takže
plno věcí vlastně jako by napsaných
scénáře jsou, jsou napsané
zároveň třeba Netflix tvrdí, že může
spolehat na zahraniční produkce
kde žádné odbory neřeší
takže může spolehat na to, co se vlastně natočí
Brazíl je ve Španělsku
ve Francie i v Polsku
a může ten obsach napízet
a nemusí tohle se obávat
to na co se to, do čeho se to
automaticky okamžitě promítlo
kde vy byste to jako divák
pokud sledujete
a medickou zábavní produkci

nebo audiovizi okamžitě poznal
nemoste si pustit další epizodu
Johna Olivra, nemoste si pustit další epizodu
byla Mára
jestli nějaká politická satyraniáke
V Olkšous, které jsou, nebo SNL
komedialní, že jo Saturday Night Live
každou sobotu, tak vlastně
ten poslední díl už se nevisíal
V děchu neměl kdo psá
To jsou věci, které třeba
vznikají hodinu
před tím visíláním
že se dopisují prostě
a už to vlastně nebyl nidoskopný
a nebylo to možné udělat
tak ty lety věci vlastně zmizeli
Zároveň
ve středně dobym horizontu se to promítne
do věcí, jako jsou opery, jako jsou
ty dlou, hodobě běžící, takový seriály
toho dletipu, kterých je také řada
a co teď běžíc, třeba
seriály, jako kryminomán
který se, což není úplně soupeberá
tatovat, jestli je na pozadí žádru
krymy, tak ty lety
jako dlouhodobí seriály, který jsou psaný
nejsou to tak zvanáta, jako kvalítý tvý
nebo nejsou to psané věci pro Netflix
takové ty desetidilné, nebo osmidilné serie
ale kdybyste byli jako divák
tak to z pohledu
jako dalších pár městíců nepoznáte
jako pokud jste prostě běžnej
konzument máte předplacený Netflix
nebo HBO, tak vás to úplně
jako trápit nemusí, protože to tam prostě
vidět nebude, protože ty věci jako by dobíhají
a hlavně z ty věci vznikají dlouhodobě
že film vzniká dva, tři roky
čtyři roky, o to není, že by na jednou
všechno jako ústalo
ta druhá věc je, že

studia teďka začala rozesílat
výhružné právnícké
dopisy
vtěm showrunnerům, těm lidem, kterým
jako by top cenáry, z těch, který mají na starosti
třeba seriály jako Yellowstone
nebo Stranger Things
že vlastně je jejich povinnost
na tom seriálu dál pracovat v pozicích
pro producentu
jo, že oni mají ty dvě role
a tak jako, že senáryští už
po nich nic nechci aby psali, ale ještě
aby natáčeli dál a pracovali
jako ty producent
že senáryšta stávkujte, ale pojdte
při do práce jako producent
protože je to vaše povinnost
odbory tvrdí, že to je nesmysl
že to prostě tak není
že oni tam do té práce chodit
nemají a teďka se to jako by
řeší, jestli jo nebo ne
sela Yellowstone, myslím, že už se zastavil
a ne, kromě toho, že nevědí
jestli Kavin Kostner bude v poslední řadě
nebo nebude, protože Kavin Kostner
se stávkuje sám za sebe
chci dohodnout asi lepší podmínky
jako za, kterých se objeví
v té poslední séry
ale ono je to pak taky daný tím, že
že ho zase režiséry a herci
mají klauzuli ve smlouvách
že nesmějí v sektě stávce
jako by přidat teďka, že oni musí
jí pracovat, ale zároveň
tak řisérů vyprší na konci červ
na pokud se nepletu, takže
se může klidně stát, že na jednou začnou
stávkovat herci
Vystřeba
Scarlett Johansson a její kauzá
bych to přiblížila, což je samozřejmě

jako extrémní, byzerní kauza
protože to není to trápenitěch
z jako řadových aktéru
ale takový ten spor o to
jestli mají prostě
dopláce za to, že nasadili
Black Widow zároveň v kinech
a ona měla jenom bonusy skin
ale oni to hráli na streamu
a z toho vnočání bonusy nemá
a zazalovala a vyhrála to
nebo oni se dohodli, oni se dohodli
před jsou dněm
vymusou dně se vyrovnali a on byla spokojená
Jo, ale že tam taky existuje
vlastně nějaká jako nerovnováha
a možná jenom z čisté jako solidarity
ty lety profesé, režiserská, hředská
sekterstávce přidají
možná se k ní přidají
v řidiči, kteří jsou extrémně důležití
nebo sounddesignéři
jako jakékoliv jiné
jako odbory
což by pak byl jako velký bole hlav
pro ta studia
jo, kdyby tam byla nějaká jako...
To je můžou zavřít v tom Hollywoodu, ne?
Můžu jsou zavřít scénáristи
za to nějak se dělají
tak když tam nebude mít kdo pracovat
podstatě by se to omezi
tohle je jedna, že scénáristи
jsou jedna jako jeden segment, který
se dá nějak ošetřitím
že to má nějaký ritmus
kdy vás to neomezí okamžitě
a můžete vědnávat a doufa
že třeba napodzím se dohodnete
a ta sezona bude vypadá trošku jinak
nasadíte starší filmy, nějak to záplatujete
a pak se začne jako pracovat dál
odboru si dohodlo
což ubezne říkám, že se stané

tak by to byl jako zásadní problém
jako prostudi, kdyby na jednou měli mega stávkou
ale to je tak jako
ve hvězdách a tak jako
složitý vyjednávání a nyjance
a jako mno není úplně jednoduchý
svolat tu jednotnou frontu
v těch odborech, aby někdo
z scenáristů v tomhle byli výmíční, že na jednou
skoro jako 100% senáristů řeklo
a mám a dost, mimo potřeba
měm nějakou kolektivní sílu, aby jsme to změnili
na stavení.
Protože pak by se k tomu museli ještě přidat
takové i technické profesené, kamerámani
osvětlovači a
no ne, že to skutečně asi není jednoduché
Jakou stávky volivodu jsou poměrně
jako běžný nástroj
takhle vždycky se vyjednávalo, vždycky se
dohodli, ale z scenáriste
stávkou je roku 56, jo
vždycky každý osmej rok zhruba, když
se tak jako sprůměruje
i když teďka stávkovali, že o 15 let nestávkovali
ale kdybych tak nakzadila
tak se opakujou ty stávky, různě
se to spojí s
nástupem televize, s nástupem videa
času jsou to ty technické, technologické
změny, které vlastně na jednou mění
ten způsob, té práce
i způsob toho odměňování
a ty odbory na to potřebují nějak reagovat
nebo se jako proměňují zisky
že oproměňuje se struktura toho promislu
a je to úplně normální, že
my jsme zvyklí Česku, že nestávkujem
je běžně jako nástroj, aby se
aby se vymohla nějaká
jako něco na zaměstnavateli, když
je to nerovnoměrné postavení, že jo, je ten
zaměstnavatel má vždycky nějakou
moceňštější bozici

ale je to somrně složité, jako dohodnout se
je to nějaký extrémní krok
jo, je to extrémní krok a to, že se ti senáry
jste domluvili, znamená vlastně
že to pocítují opravdu jako
egzistenční
úplně nějaký dotýkání
se nějaký egzistenčních rizik
vlastně celé té profesé
Zatím se vždycky dohodli, dohodnout se
i tentokrát, scenáristi
se svými zaměstnavateli
to tiž filmovými studií producenty
Tak, že od
historické pokusy vždycky dohodli, tak by se
měli dohodnout
pravděpodobnost tam nějaká jako je
měli by se dohodnout ze znovu minule
stávku ale i půl roku
dohodli se
já si myslím, že se dohodnout, tam je otázka
ono je to trošičku jiné, v tom, že vlastně teď
se smyslu dřív to byli
terestriální televize, kabelový televize studia
tedka nejenou jsou v té hře
ty strímovací společnosti, který fungují
jako trošku jiný ekonomický model
i trošku jiný jako způsob konzumování
toho obsahu, tak te otázka
jak se to do toho vlastně promítne
do té ochoty, toho Netflixu
se zakopat těch zákopech a říct
ne, my prostě to do to dělat nebudeme, neustoupíme
protože ti scenáristi je taky, že on
nemůžou do nekonečna stávku a taky musí být
všeho živí, že on tedka přicházejí
v oplaty a jsou ochotní, ale to nějakou dobu
vydržet a tedka
k dostěch strany, kde se
jakoby potkají, z čeho ustoupí
a si myslím, že se dohodnou, ale že to bude
možná trvat díl, než si na začátku
vyvězdu strany mysleli
tak když nebude na co koukat, tak a společně

bude co poslouchat, tak moc díky,
že jsme to společně mohli probrat
děkuju za pozvání na skledanou
pohle už je všechno
Vrátské 12 z pravodajského
podkástu Českého rozhlasu
dnes s Jindřiškou Bláhovou
filmovou kritičkou, z týdeníku Respekt
a filmovou historičkou
rozjevírali jsme spolu stávkou
scenáristů v Hollywoodu
Pokud se vám tato epizoda líbila
tak si pustíte i naše další
na webu irozhlas.cz
nebo v jakékoliv podkástové
aplikaci Nové Díly
Vydáváme každý všední den
Na slišenou zítra